

Tento materiál bol vytvorený vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

Montessori definičný materiál

Kvet – Typy súkvetí

Spracovala: Gymerská Martina

Odborní garanti: Maďarová Ľubica, Rezková Kateřina

Obrázky: Veselovská Mária

Vydalo občianske združenie PERSONA

Vrančovičova 29, Bratislava, <http://ozpersona.sk/>

Viac inšpirácií a materiálov nájdete na

<http://coolschool.sk/>

© PERSONA, 2022

KV08

Jednoduché strapcovité súkvetie, ktorého kvetné stopky sa predlžujú až na úroveň vrcholového kvetu, nazývame **chocholík**.

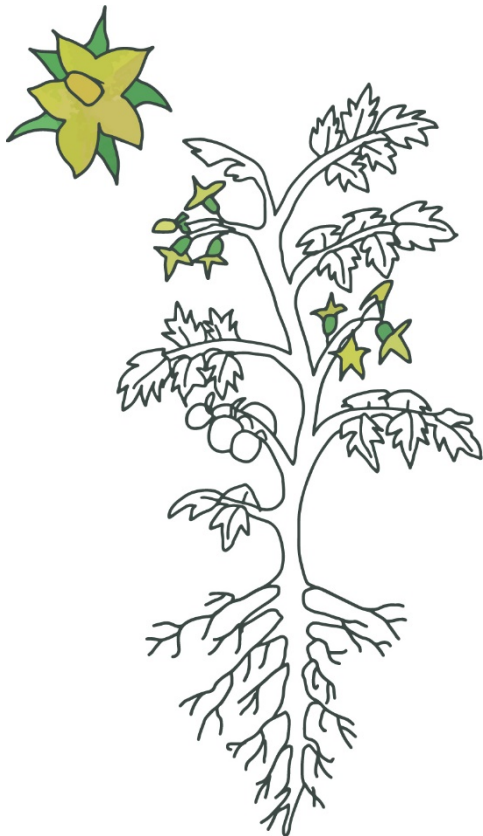
Kvetné stopky majú rôznu dĺžku, kvety ležia približne v jednej rovine.

Napríklad bledavka, slamiha.

Kvet

Typy súkvetí

2

Zložené vrcholíkované súkvetie, so striedavo postavenými a rozkonárenými tromi a viac bočnými kvetnými stopkami, ktoré prerastajú vreteno súkvetia, nazývame **mnohoramenný vrcholík**.

Například baza, rozchodník.

Jednoduché strapcovité súkvetie so zdužnatým vretenom, na ktorom vyrastajú drobné, často bezobalové kvietky, nazývame **šúľok**.

Farebnosť a nápadnosť súkvetia zvýrazňuje zväčšený a rôznofarebný listeň (tulec).

Například áron, diablik, antúria, kala.

19

22

Časť kvitnúcej rastliny, v ktorej sa vytvárajú pohlavné bunky, ktorými sa rastlina pohlavne rozmnožuje, sa nazýva **kvet**.

38

Kvet je zložený z viacerých častí: kvetná stopka, kvetné lôžko, kvetný obal, tyčinky, piestik.

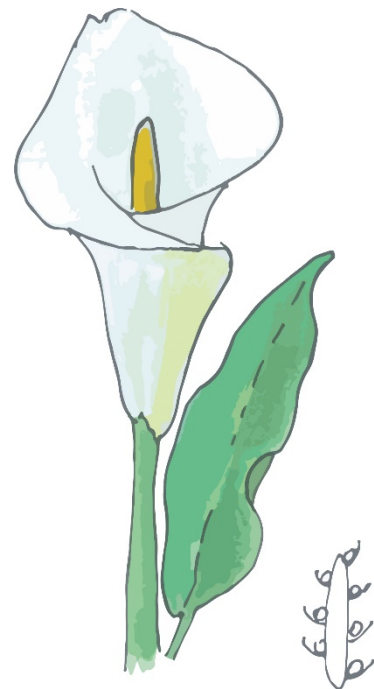
Kvet vyrastá zo stonky.

Z kvetov sa po oplodnení vyvíjajú plody, ktoré obsahujú semená.

3

Jednoduché strapcovité súkvetie, ktorého kvety vyrastajú v jednej rovine na približne rovnako dlhých kvetných stopkách z vrcholu stonky, nazývame **okolík**.

Napríklad prvosienka, brečtan.

23

18

Jednoduché vrcholíkované súkvetie, pri ktorom sa z ramien vidlice vyvíja len jedno a to vždy na rovnakej strane, nazývame **skrutec**.

Napríklad nezábudka.

4

37

Jednoduché strapcovité súkvetie s chabým, previsnutým vretenom a sediaticami, najčastejšie jednopohlavnými kvetmi, nazývame **jahňada**.

Kvety sú prispôbené na opelenie vetrom veľmi redukovanými a zjednodušenými kvetnými obalmi.

Tyčinkové jahňady po dozretí a vypadaní peľu celé opadávajú.

Piestikové zostávajú na rastline až po dozretie plodov a semien.

Napríklad vrbá, breza, lieska, topoľ.

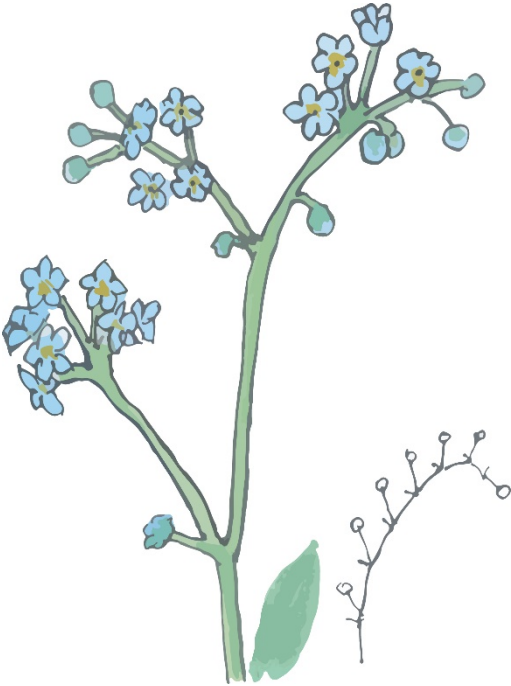

17

24

Súbor kvetov vyrastajúcich na spoločnej stonke, nazývame **súkvetie**.

Zoskupenie kvetov do súkvetia je bežným javom. Viac kvetov pohromade zvyšuje pravdepodobnosť opelenia a zároveň je súkvetie pre opeľovačov viac viditeľné ako jednotlivý kvet.

36

5

Jednoduché strapcovité súkvetie s veľmi skráteným a rozšíreným vretenom, okolo ktorého vyrastajú husto rozostavené kvety, nazývame **hlávka**.

Kvety vyrastajú na krátkych, rovnako dlhých kvetných stopkách a vytvárajú guľovú, polguľovitú, vajcovitú, elipsoidnú alebo klasovitú hlávku.

Napríklad ďatelina.

25

16

6

Jednoduché vrcholíkované súkvetie s dvomi protistojnými, často viacnásobne rozkonárenými kvetnými stopkami, ktoré prerastajú terminálny kvet, nazývame **vidlica**.

Dvojica protistojných kvetných stopiek sa môže vyvíjať rovnomerne (hviezdica), nerovnomerne s jednou kvetnou stopkou silnejšou a dlhšou (knôtovka), alebo môže byť súkvetie redukované (ľan).

35

Jednoduché strapcovité súkvetie s dlhým vretenom, ktoré v pazuchách listeňov nesie veľmi krátku, až celkom redukované kvetné stopky s drobnými kvetmi, nazývame **klas**.

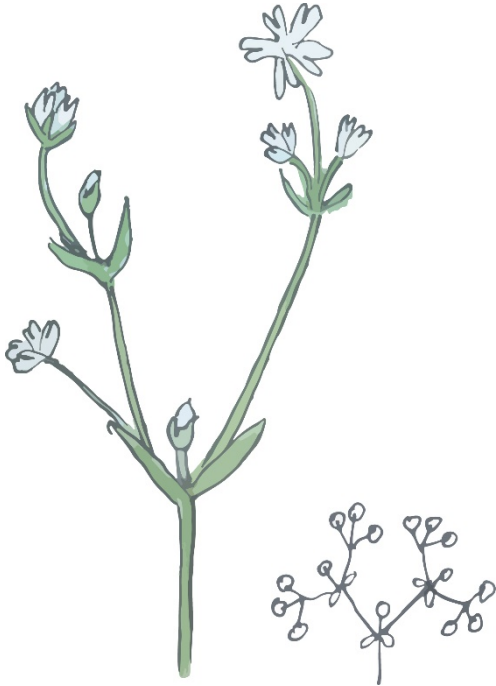
Napríklad skorocel, pšenica, levanduľa.

15

26

Súkvetie, ktoré na konci bočných stoniek nesie jednotlivé kvety, nazývame **jednoduché súkvetie**.

Hlavnú stonku súkvetia nazývame **vreteno**. Bočnú stonku zakončenú kvetom nazývame **kvetná stopka**.

34

7

Jednoduché strapcovité súkvetie, ktoré vzniká terčovitým rozšírením kvetného lôžka s prisadnutými drobnými kvetmi, nazývame **úbor**.

V strede sa nachádzajú rúrkovité kvety (jedno- alebo obojpohlavné), na okraji sa nachádzajú jazykové kvety (jednopohlavné alebo sterilné).

Listene vonkajších kvetov vytvárajú výrazný farebný zákrov. Listene vnútorných kvetov sa nazývajú plievky, u väčšiny druhov chýbajú.

Napríklad slnečnica, sedmikráska, astra.

27

14

8

Jednoduché súkvetie, v ktorom kvetné stopky presahujú výšku terminálneho kvetu umiestneného na vrchole vretena, nazývame **vrcholíkovité súkvetie**.

Kvety rozkvitajú spravidla zhora nadol; pri plošných súkvetiach zo stredu ku okraju.

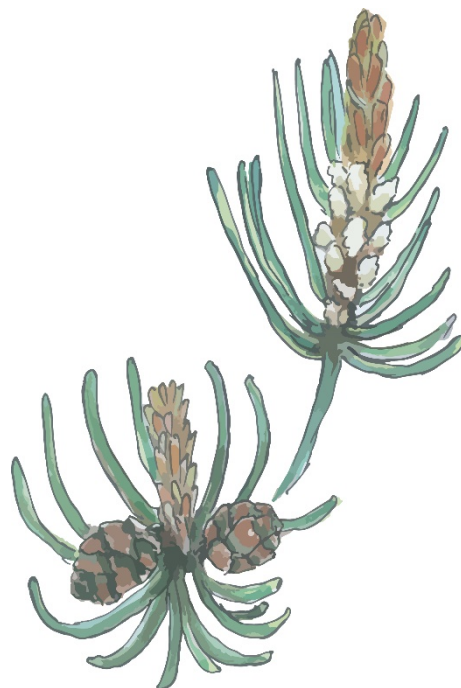
Jednoduché strapcovité súkvetie s pretiahnutým vretenom, ktoré v pazuchách listeňov nesie kvetné stopky s kvetmi, nazývame **stravec**.

Postavenie kvetov môže byť striedavé, protistojné, krížmo protistojné, praslenovité.

Stravec môže rásť vzpriamene, ovisnuto, jednostranne.

Napríklad modrica, agát.

33

13

28

32

Súkvetie, na ktorom z vretena vyrastajú ďalšie čiastkové súkvetia, nazývame **zložené súkvetie**.

Zložené súkvetia vznikajú kombináciou rovnakých alebo rôznych súkvetí, podľa toho ich rozdeľujeme na rovnakotvaré a rôznotvaré súkvetia.

Napríklad mrkva, cesnak.

9

Jednoduché strapcovité jednopohlavné súkvetie, s drevnatejúcim vretenom nazývame **šištica**.

Na vretene samčej šištice (žlté) vyrastajú v závitnici tyčinky s peľovými komôrkami, v ktorých vznikajú jednobunkové peľové zrná.

Na vretene samičej šištice (červené) vyrastajú v závitnici usporiadané podporné listene, v pazuchách ktorých sa nachádzajú semenné šupiny, ktoré nesú dve nahé vajíčka.

Napríklad smrek, borovica.

29

12

10

Zložené strapcovité súkvetie, s úplne vyvinutým vretenom a rôzne usporiadanými kvetnými stopkami, nazývame **metlina**.

Spodné kvetné stopky sú mohutnejšie a k vrcholu sa postupne zjednodušujú a skracujú.

Ide o vývojovo najpôvodnejší typ strapcovitého súkvetia.

Napríklad orgován, vinič.

31

Súkvetie, v ktorom všetky kvety vyrastajú z vretena, pričom kvetné stopky neprevyšujú vrchol vretena, nanajvýš dorastajú do jeho výšky, nazývame **strapcovité súkvetie**.

Kvety rozkvitajú zdola nahor, pri plošných súkvetiach z okrajov do stredu.

11

30